

K.Horiacheva, Associate Professor, PhD in Economics,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv
O.Zvonenko, PhD in Law, Researcher
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE WITH THE APPLICATION OF THE TECHNOPOLIS CONCEPT

The article provides a research survey in the area of innovation development and innovation process management. It offers techno-policy model of information maintenance of innovation development. A concept is given related to industrial and administrative-territorial information flows synthesis to form a common base of knowledge in the field of management and innovation development. The growing use of new knowledge in a developed system of innovation processes has become the basis for sustainable socio-economic development of countries that are entering the late industrial and post-industrial phases of development. The analysis of current trends and the role of this new sector of the world economy, conducted by the authors, gives grounds for the following conclusions: – the results of scientific and technical (innovative) activities are one of the main resources that determines the rate of economic growth of developed countries; – the role of the new sector in the distribution of spheres of influence on the international markets of tangible assets (production volume and profit from their sale) is growing; – the role of the market of innovative products in the redistribution of price policy factors between industrialized countries and countries exporting raw materials (through a system of world prices for raw materials and prices for products made using knowledge-intensive and high technology). It is fundamentally important that the effectiveness of development in modern society is achieved not only through the development of science and industry, but also by ensuring the entire innovation cycle, from the process of acquiring new knowledge, transferring it to productive sectors of the economy and ending with their use and implementation. Since the use of new knowledge is usually carried out in order to obtain economically significant competitive advantages in the final product market, all stages of the innovation cycle are under the informational, organizational and financial influence of market factors.

Key words: technopolis model, innovation strategy, information support, innovation management

УДК 336.1

I.Марко, д-р екон. наук, проф.,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
С.Сірий, курсант,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2020.43.23-26>

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ЗА 2014 – 2020 РОКИ

У статті розглянуто та проаналізовано бюджет Міністерства оборони України за останні роки згідно з даними, які затверджені у Державному бюджеті України, його стан та перспективи розвитку, а також чинники що впливають на нього. Здійснено порівняння оборонного бюджету Міністерства оборони України у абсолютних і відносних показниках з урахуванням інфляції. У кожній країні сектор оборони в різних своїх проявах являє потужну спільноту і часто відіграє домінуючу роль. Прагнення Уряду забезпечити обороноздатність держави відображається в оптимальному формуванні військового бюджету, доцільності оборонних витрат, особливостях їх спрямованості в умовах військового конфлікту та приведення його до міжнародних норм. Завдяки нарощенню в стислі терміни бойових спроможностей Збройних Сил України, вдалося зупинити незаконі збройні формування. Та проблема забезпечення боєздатності нашої армії через ресурси та кошти, що на них витрачаються, залишається актуальною. На сучасному етапі розвитку України стоїть завдання підвищення обороноздатності держави, проведення реформування Збройних Сил України та інших військових формувань відповідно до новітніх вимог та з урахуванням досвіду, набутого у ході операції Об'єднаних сил, а також розвиток оборонно-промислового комплексу, що необхідно для максимального задоволення потреб наших Збройних Сил. Успішність виконання поставлених завдань значною мірою залежить від належного фінансового забезпечення, основу якого становлять видатки державного бюджету. Тому питання динаміки та структури зазначених видатків і виявлення закономірних тенденцій у сфері фінансування оборони є актуальними, особливо в умовах російської збройної агресії проти України.

Ключові слова: бюджет, бюджетне асигнування, інфляція, кошторис

Постановка проблеми. У 2014 році на території України відбулося ряд негативних і непередбачуваних подій, які підтвердили той факт, що Збройні Сили України (ЗСУ) є запорукою успішного розвитку держави. Анексія Кримського півострова та вторгнення російських військ на схід України поклали початок зміцнення Збройних сил України. Саме з цього часу рівень розвитку та озброєння Збройних сил України почав стрімко зростати.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у вивченні проблем державної політики

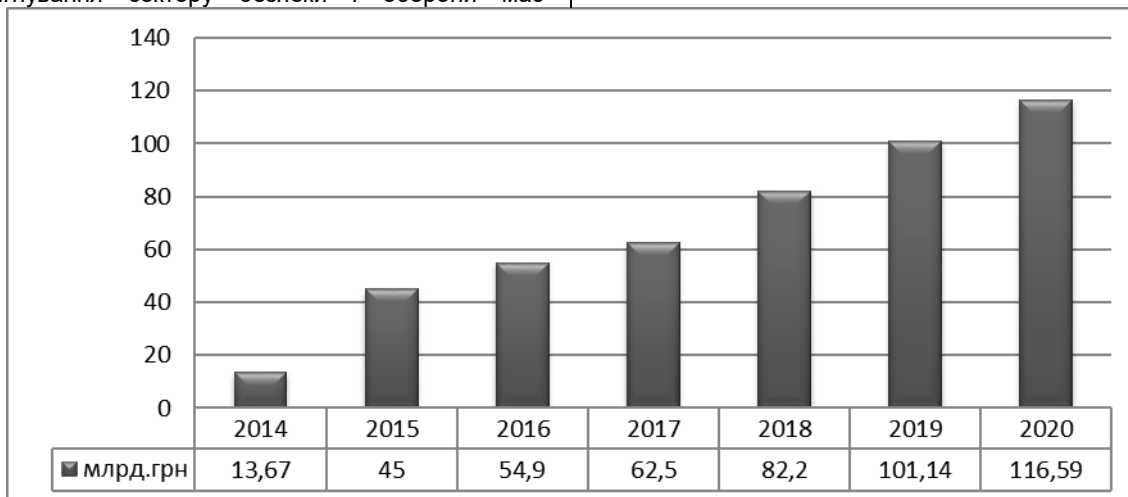
у сфері асигнування на МОУ зробили такі вчені, як К. Телюк (асигнування національної оборони України), С. Буквинський (розвиток та проблеми бюджетної системи), В. Маркелов (дослідженнями проблем державної політики у сфері безпеки оборонного бюджету).

Метою дослідження є аналіз видатків на Міністерство оборони України упродовж 2014 – 2020 років та визначення способів його збільшення у майбутньому.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з Бюджетним кодексом України, асигнування національної оборони здійснюється винятково за рахунок Державного бюджету України в розмірі, який визначається щорічно Законом України «Про Державний бюджет України» [2]. Чинним законодавством також передбачено, що обсяг видатків на асигнування сектору безпеки і оборони має

становити не менше 5 відсотків запланованого обсягу внутрішнього валового продукту, з яких не менше 3 відсотків - на фінансування сил оборони [10].

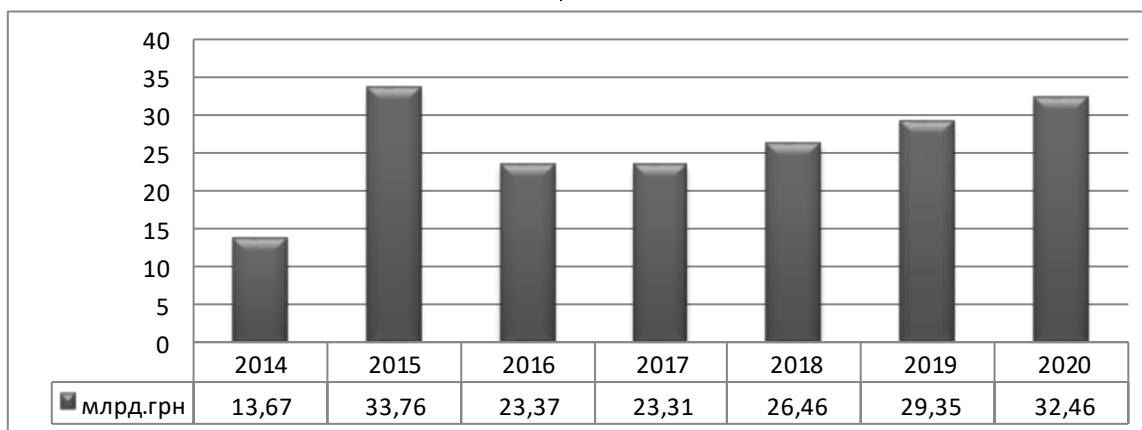
Для того, щоб продемонструвати зміни асигнування на МОУ скористаємось рисунком 1, на якому зображено бюджет МОУ 2014-2021 років за абсолютними показниками.

**Рис.1. Бюджет МОУ 2014 -2020 років за абсолютними показниками (млрд. грн).
Розроблено автором на основі джерел [3-9].**

Як видно з рисунка 1, починаючи з 2014 року видатки на бюджет Міністерства оборони України стрімко зростають. Якщо не брати до уваги 2021 рік, то за шість останніх років бюджет Міністерства оборони України підвищився на 102 млрд. грн, тобто відбулось зростання на 849 % у порівнянні з 2014 роком. Головною причиною такого стрімкого збільшення бюджету Міністерства оборони України стало зростання

ролі Збройних сил України в нашій державі у зв'язку з ситуацією, яка склалася на сході України. Проте, ці дані відображенні в абсолютних показниках. Для того, щоб відобразити реальну картину, необхідно взяти до уваги рівень інфляції за кожен рік. Для цього на рисунку 2 відображено бюджет МОУ з урахуванням індексу інфляції.

**Рис.2. бюджет МОУ 2014 -2020 років за відносними показниками (млрд. грн) .
Розроблено автором на основі джерел [3-9].**

З рисунка 2 видно, що з урахуванням інфляційних процесів в бюджеті МОУ значних змін не відбулося. Проте, починаючи з 2016 року спостерігається повільне зростання обсягів видатків на МОУ. З 2016 до 2020 року обсяг видатків збільшився на 9,09 млрд. грн.

Порівнюючи асигнування на МОУ у абсолютних і відносних показниках, можна стверджувати, що рівень інфляції значно впливає на їхній обсяг. На рисунку 3 зображено різницю в абсолютних і відносних показниках за 2014 – 2020 роки.

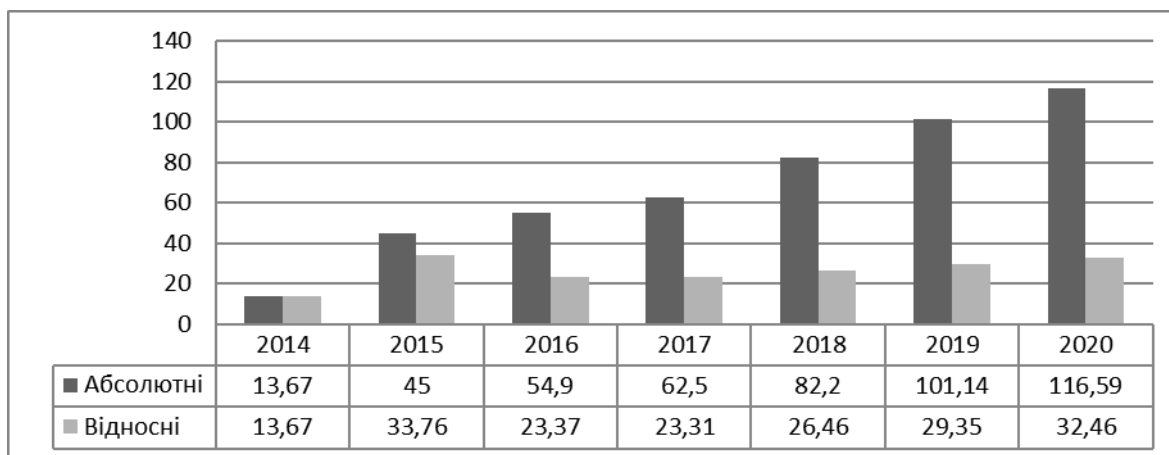

Рис.3. Порівняння бюджету МОУ 2014 -2020 років за абсолютними та відносними показниками (млрд. грн). Розроблено автором на основі джерел [3-9, 12]

Якщо брати до уваги запланований бюджет МОУ на 2021, то передбачається зменшення бюджету. Головною причиною зменшення бюджету МОУ стала світова пандемія COVID – 19, яка розпочалася весною 2020 року, і в результаті якої було запроваджено карантинні обмеження в багатьох країнах світу в тому числі і в Україні. Також, для боротьби з пандемією було перерозподілено деякі видатки бюджету, і як наслідок у ньому з'явився новий фонд – для боротьби з COVID – 19, на кошторис якого виділили кошти з інших напрямків Державного бюджету на суму 64,7 мільярдів гривень. Ці кошти перерозподілено за рахунок таких статей і напрямків Державного бюджету: виплата пільг та житлових субсидій, фінансування Державного фонду регіонального розвитку, розвиток фізичної культури та спорту, субвенція на розвиток об'єднаних територіальних громад, функціонування Фонду

енергоефективності, субвенція на соціальний захист педагогічних працівників, виплата допомоги багатодітним і малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю тощо, статистичні спостереження, тобто перепис населення, субвенція на місцеві вибори, субвенція на реалізацію програми «Спрможна школа для кращих результатів».

Крім збільшення загального бюджету Міністерства оборони України, також відбулось збільшення асигнувань на розвиток, закупівлю, модернізацію, ремонт та озброєння військової техніки, засобів та обладнання, що є однією з головних складових бойової підготовки ЗСУ. На рисунку 4 відображено зміни асигнувань МОУ на озброєння і військову техніку (ОВТ). Тому що саме завдяки успішному функціонуванню ОВТ бойова підготовка піднімається на високий рівень.

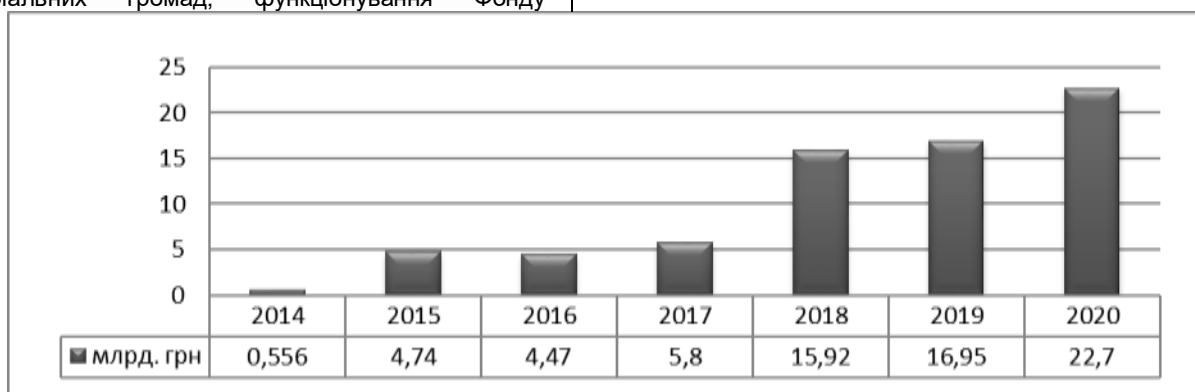

Рис.4. Асигнування МОУ на ОВТ за 2014 – 2020 роки (млрд. грн) . Розроблено автором на основі джерел [3-9].

Як видно з рисунка 3 у 2014 році асигнування на ОВТ були незначні, в порівнянні з іншими роками, але з початком війни на сході України стрімко зростає роль Збройних Сил України в державі вони почали стрімко зростати, відповідно зі збільшенням бюджету МОУ. Видатки на ОВТ у порівнянні з 2014 роком збільшились на 22,14 млрд. грн, тобто розмір асигнувань збільшився майже в 41 разів або на 2449%.

Проте, незважаючи на збільшення бюджету на потреби МОУ потрібно виділяти більше коштів.

Основою для виділення коштів на МОУ є Державний бюджет України, який затверджується в останній місяць у кінці кожного бюджетного року.

Для того, щоб збільшити наповнення Державного бюджету доцільним буде запровадження таких заходів:

1) Створення інститутів спільного інвестування (ICI), в які громадяни на добровільній основі будуть вкладати власні кошти, що в майбутньому перетворяться в капітал. Кошти будуть вкладатися в програми, які будуть частково захищені державою;

2) Підвищення ставок ввізного мита на товари, які створюють конкуренцію на внутрішньому ринку, задля стимулювання роботи національних виробників;

3) Запровадження часткової приватизації, таким чином на підприємствах контрольний пакет акцій буде належати не державі, а приватній особі, яка в свою чергу буде зацікавлена в розвитку підприємства та збільшенні його доходів. Відповідно до збільшення доходів підприємства будуть збільшуватися податки;

4) Зменшення рівня тіньової економіки, оскільки «тіньові підприємства» не вносять податки. Для цього необхідно зробити реформи у судовій та виконавчій гілках влади, що має призвести до зменшення рівня тіньової економіки.

5) Створення наближеної соціальної рівності, яка не буде гальмувати розвиток приватного сектору. При створенні нових робочих місць підприємства будуть сплачувати менший розмір ПДФО, оскільки будуть прийматися на роботу нові працівники, з яких стягуватимуться податки;

6) Підвищення рівня експорту шляхом виготовлення найбільш конкурентоспроможної продукції на світовому ринку.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Всі заходи, що проводяться МОУ щодо досягнення високої бойової готовності, оснащення військ сучасними озброєнням, бойовою технікою і військовим майном, створення навчально-матеріальної бази бойової підготовки і забезпечення особового складу необхідними видами постачання, безпосередньо пов'язані з використанням коштів, які виділяються з державного бюджету.

Асигнування на МОУ має вагомe значення для кожного українця. В результаті проведеного дослідження було з'ясовано, що бюджет МОУ з кожним роком збільшується, але, якщо взяти до уваги інфляцію за 2014 – 2020 роки, таке збільшення є незначним.

Розмір асигнувань на МОУ залежить від суми коштів, які затверджені в кошторисі Державного бюджету України на відповідний рік, тому необхідно його збільшувати. В цій роботі були зазначені деякі шляхи збільшення Державного бюджету України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. Верховна Рада України. Харків: Право, 2016. 82 с.
2. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text> (дата звернення: 01.04.2020).
3. Про державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 14 лист. 2019 р. № 294-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text> (дата звернення: 01.04.2020).
4. Про державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 23 лист. 2018 р. № 2629-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19#Text> (дата звернення: 01.04.2020).
5. Про державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 07 груд. 2017 р. № 2246-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19#Text> (дата звернення: 02.04.2020).
6. Про державний бюджет України на 2017 рік: Закон України від 21 груд. 2016 р. № 1801-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19#Text> (дата звернення: 02.04.2020).
7. Про державний бюджет України на 2016 рік: Закон України від 25 груд. 2015 р. № 928-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19#Text> (дата звернення: 10.04.2020).
8. Про державний бюджет України на 2015 рік: Закон України від 28 груд. 2014 р. № 80-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80-19#Text> (дата звернення: 10.04.2020).
9. Про державний бюджет України на 2014 рік: Закон України від 16 січня 2014 р. № 719-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/719-18#Text> (дата звернення: 11.04.2020).
10. Про національну безпеку України: Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 11.04.2020).
11. Про Збройні сили України: Закон України від 06 груд. 1991 р. № 1934-XIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text> (дата звернення: 11.04.2020).
12. Сводная таблица индексов потребительских цен за последние годы. URL: <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation/2014/> (дата звернення: 11.04.2020).

Надійшла до редколегії 02.05.2020

I.Marko, Doctor in economic sciences, professor,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv
S.Siryi, cadet,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

THE EXPENDITURES FOR THE DEVELOPMENT OF THE MINISTRY OF DEFENSE OF UKRAINE IN THE YEARS 2014-2020

The article presents and analyses the budget of the Ministry of Defense in the course of the latest years according to data which have been approved by the State budget of Ukraine, its state and perspectives of development, as well as the features that it is influenced by. There's a presented comparison of the defense budget of the Ministry of Defense of Ukraine in absolute and relative indicators with a consideration for inflation. In every country the sector of defense in a variety of its manifestations happens to be a powerful community that often plays a dominating and crucial role. The aspiration of the government to assure the defense capability of the state is reflected in the adequate establishment of the military budget, the appropriate expenditures for defense purposes, the peculiarities of their implementation under the conditions of a military conflict and its adherence to international norms. Due to the increase in short terms of combat capabilities of the Armed Forces of Ukraine it was possible to stop the illegal armed formations. Yet, the issue of supporting the combat capabilities of our Armed Forces due to the resources and finances used for its purpose remains part of the current agenda. At the current stage of development of Ukraine there are the challenges to increase the defense capabilities of the state, the conduct of reforms of the Armed Forces of Ukraine as well as other military formations in accordance with the state of the art requirements and including the experience obtained in the course of the United Forces Operation, yet also the development of the defense-industrial complex, which is necessary to satisfy the needs of our Armed Forces to the maximum. The successful implementation of the set tasks is in a significant way dependent on the appropriate financial support the basis of which is formed by the expenditures of the state budget. Thus, the issue of dynamics and the structure of the expenditures mentioned as well as the identification of systematic obvious tendencies in the sphere of defense financing are a part of the current agenda, especially under the conditions of the Russian armed aggression against Ukraine.

Key words: budget, budget appropriations, inflation, cost estimate